శ్రీదేవికి పెళ్ళని తెలిసి చాలా ఆనందించిన మాట వాస్తవమే కాని ఆమెకు కాబోయే భర్త ఒక ఉపాధ్యాయుడు. అంటే కేవలం ఒక బడి పంతులు మాత్రమే అని తెలిసేసరికి నిజంగానే క్రుంగిపోయాను. నాలో అంతర్గతంగా, నాకుతెలియకుండానే, ఆమెపై ఒకచిన్నసైజుసింపతీ

లాంటిది, ఇదివరలో నేనామెపై చూపించే జాలివంటి దానికి సమానమైనదేదో బయల్దేరింది. ఆనక ఆ సింపతీ కాస్తా ఒక విధమైన అసూయగా మారిపోయింది।

అసలు శ్రీదేవి ఆ యింట్లో పుట్టవలసిందికాదు; కాని ఆమె దౌర్భాగ్యవశాత్తూ పుట్టింది. టు బి ప్రాక్టికల్, దేముడనేవాడే నిజంగా ఉండి ఉన్నట్టయితే వాడు చేసే వెధవపనుల్లో మొదటిది శ్రీదేవిని రామ్మూర్తి మాష్టారింట్లో మూడో కుమార్తెగా పుట్టించడం. ఒకటవగాని రెండవగాని కుమార్తెగా పుట్టి ఉన్నట్లయితే ఆమె అదృష్టశాలియా అనేది వేరే విషయం. కుమార్తెలలో మూడవదే అయినా, ఆయనగారి సంతానపు వరుసక్రమంలో ఆమె అయిదవదీ, ఆఖరుదీను। మొదటి ఇద్దరు ఆడపిల్లలు, ఆ తర్వాత ఇద్దరు మగపిల్లలు ఆఖరున శ్రీదేవి ఆయన సంతానం. సహజంగా మొదటి సంతానాన్నీ ఆఖరు సంతానాన్నీ చాలా గారాబంగా పెంచటానికి ప్రయత్నిస్తారు తల్లిదండ్రులు. మొదటి 'ఇష్యూ' నాటికి ఆర్థికంగా, శారీరకంగా, మానసికంగా అన్నివిధాలా బాగుంటారు కనుక అనుకున్నవన్నీ అనుకున్నట్లే చేయగలరు. ఆఖరు సంతానం నాటికి ఆ తల్లిదండ్రులు అన్ని విధాలా సడలిపోవటంతో ఏమీ చేయలేరు, కోర్కెలున్నా కూడా. గారాబం, ప్రేమ వగైరాలు మాటలలో చూపగలరే తప్పించి వేరు విధంగా చూపించలేరు. ఇది రామ్మూర్తి మాష్టారిలాంటి వారింట్లో సర్వసామాన్యమైనదే. కారణం ఆయనొక జనతా క్లాసు కంపార్టుమెంట్‌వంటి సంసారం నడిపిస్తున్నవాడు కావటం। పైగా ఆయన ఇద్దరు కొడుకులు ప్రకాశం మధుమూర్తులు అప్రయోజకు లవ్వటం, ఐమీన్, పెద్దగా ప్రయోజకులు కాలేకపోవటం శ్రీదేవి దురదృష్టపు జాతకానికి మరో అదనపు అర్హత।

నేను బి. ఏ. ఆఖరు సంవత్సరం చదివే రోజుల్లో అనుకుంటాను, ఒక రోజున శాస్త్రి చాలా అర్జంటుగా పరుగెట్టుకొచ్చాడు నా రూమ్‌కి. అతను నా క్లాస్‌మేట్. అన్నింట్లోను నాకు శిష్యపరమాణువు. అత్యంత భక్తిశ్రద్ధలు, వినయ విధేయతలు గలిగిన ఒక అమాయకపు పక్షి. అలాగని అతనేమీ స్వతంత్ర వ్యక్తిత్వం స్వంత భావాలూ లేనివాడనికాదు. సరిగా చెప్పాలంటే ఏ పాత్రలో పోస్తే ఆ పాత్ర ఆకారం దాల్చే ద్రవపదార్థం వంటి స్వభావం నాదైతే, దానికి పక్కా వ్యతిరేకమైన వ్యక్తిత్వం అతనిది. ఏదైనా నిక్కచ్చిగా, నిర్భయంగా చెప్పే స్వభావం అతనిది. కాని నేనంటే మొదట్నుంచీ అదో రకమైన గురుభావాన్ని పెంచుకున్నాడు. ఎంత వ్యక్తిత్వం ఉన్నా కాని నన్ను సలహా అడగనిదే ఏ పనీ చెయ్యడు.

అతను హాస్టల్లోనే ఉంటుండేవాడు.

నేను బయట ఒక రూమ్‌లో ఉంటూండేవాణ్ని. నాకు హాస్టల్లో ఎకామిడేషన్ దొరకలేదు. శాస్త్రి కూడా డేస్కాలర్‌గానే ఉండి నా రూమ్‌లో ఉండిపోవాలనుకున్నాడు. కాని ఈ సంగతి తెలిసి, వాడిమీదే అన్ని ఆశలూ పెట్టుకుని (తనకూతురు నిచ్చి పెళ్ళి చేయటానికి) కంటికి రెప్పలాగా వాడిని, వాడి చదువునీ కాపాడుతున్న వాడి మామ మాత్రం దొక్క చించి డోలుకడ్తా నన్నాడు. 'బుద్ధాయ్. నోర్మూసుకుని హాస్టల్లో పడుండు. వెధవ్వేషా లేశావంటే మాత్రం వీపు రెండుగా చీల్చేస్తాను జాగ్రత్త" అన్నా డాయన. ఐనా కార్యశూరుడు గనుక పట్టిన పట్టును మధ్యలో విడిచే అలవాయితీ లేని వాడు గనుక శాస్త్రి ఓ మంచి ముహూర్తం చూచుకుని వాళ్ళ మామ య్యను మళ్ళీ అడిగాడు, 'మామయ్యా నాకు హాస్టల్లో బోర్ కొట్టేస్తుంది, మీ ఇంటి కొచ్చేస్తాను ..." అని.

ఈసారి ఆయనేమీ మాట్లాడలేదు. కానీ ఎర్రగా చూచారు. అంతే.

"అదికాదు మామయ్యా మిగిలిన కుర్రాళ్ళు నన్ను సరిగ్గా చదువుకో నియ్యటంలేదు...." అంటూ నీళ్ళు నమిలాడు.

"మీ హాస్టల్ క్రమశిక్షణ గురించి నాకు బాగా తెల్సుగాని నువ్వేం నాటకా లెయ్యకు. మీ ప్రిన్సిపాల్ తోటీ, మీ వార్డెన్‌తోటి సాయంకాలం క్లబ్బులో నేను చెప్తానులే, నిన్ను జాగ్రత్తగా ఒక కంట కనిపెట్టమని" అంటూ హడావుడిగా ఆయన కోర్టు కెళ్ళిపోయారు.

ఆయన పేరు సీతారామయ్యగారు. ఆయనదేవూళ్ళో మున్సిఫ్ మేజి స్ట్రేట్‌గా పనిచేస్తున్నారు. పొరుగు పల్లెనుంచి ఆ వూరు పై చదువుల నిమిత్తం వచ్చిన మేనల్లుడిని ఆయన మొదట తన యింట్లోనే ఉంచాలను కొన్నారు. కాని మనవాడు తన కాబోయే భార్యతో, అంటే సీతా రామయ్యగారి కుమార్తె శారదతో, ఎటువంటి చనువు తీసుకుంటాడో, చదువు ఎలా వెలగబెడ్తాడో అనే భయంతో వాడిని హాస్టల్లోనే ఉంచి తగిన కట్టుదిట్టాలు ఏర్పాటు చేశా రాయన తన మిత్రుడైన కాలేజి ప్రిన్సి పాల్‌తో చెప్పి. అలాగని టూమచ్ కట్టుదిట్టాలుపెట్టి బొత్తిగా పుస్తక

● తాజమహలు చూచిన ఒక విదేశీయుడు ఇంత గొప్ప కట్టడాన్ని నిర్మించడానికి ఇండియాకి ఎవరు సహాయం (ఋణం) చేశారో నని సందేహం వెలిబుచ్చారు.

పురుగును చేస్తే ఒక బుద్ధావతారం మాదిరి తయారవుతాడనీ, ప్రేయసీ ప్రియులు కాకపోయినా, కాబోయే భార్యాభర్తల్ని ఒక వూర్లో వుంచి కఠినమైన నియమాల్తో ఎడబాటు కల్పిస్తే చదువుమాట దేము దెరుగు మొదట మనస్సులు ఆ తర్వాత జీవితాలూ పాడుచేసుకుంటారనే మానసిక శాస్త్ర సంబంధమైన నగ్నసత్యాన్ని గ్రహింపక పోలేదాయన. అందుకనే అప్పుడప్పుడు ఆదివారాలువంటి పవిత్ర దినాలలో మనశాస్త్రీ హయానికి కళ్ళాలు విడిచిపెట్టి శారదా సన్నిధానానికి రానిస్తా రాయన. శాస్త్రిని ఎలెల్బీ చేయించి పెద్ద ఏడ్వకేట్ నిచేసి తన వారసత్వాన్నీ, సర్వస్వాన్ని అంటే ఆస్తినీ, ఏకైక పుత్రికా రత్నాన్నీ అతని కర్పణచేసి తన జీవిత చరమాంకంలో విశ్రాంతి తీసుకోవాలనే సత్సంకల్పం ఆయనది. మనవాడికి ఆస్తిలేదనే బెంగలేదాయనకు. ధనవంతుడు కాదే కూతుర్నెలా ఇచ్చి పెళ్ళి చేయటం అనే చింతలేదాయనకు. నదులలోని నీరూ సముద్రంలోనే కలసి. సముద్రంలోని నీరూ సముద్రంలోనే ఉంటే ఇంక నీరులేని ప్రదేశాల గతేమిటనే వాస్తవికవాది ఆయన. అందుకనేవాడు, "నాకీ బోడి బియ్యే వద్దు బాబోయ్" అంటున్నా విన్పించుకోకుండా 'నోర్ముయ్యరా కుంకా, నీకేం తెల్సు' అంటూనే ఆయన తన మేనల్లుడిచేత కళాబ్రహ్మచర్యవ్రతం పట్టించేశారు. తద్వారా వాడు నాకు సహపాఠి అంటే 'క్లాస్ మేట్' అయ్యాడు. నాకు కూడా మొదట్లో పెద్దగా ఆశయాలేమీ లేకపోయినా (ఆఫ్‌కోర్స్ ఆనక పేద్ద ఆశయం ఏర్పడిందనుకోండి) బియ్యే అంటే ఏమిటో ఒక విధమైన ఫ్యాన్సీ ఏర్పడి అందులో చేరాను. ఆ విధంగా వాడికి నేను సహపాఠి నయ్యాను. మేజిస్ట్రేట్‌గారి దండచండ శాసనం వల్ల నైతేనేమి, నాకు హాస్టల్లో ఎకామిడేషన్ దొరక్కపోవడం వల్లనైతేనేమి మే మిద్దరం లాడ్జ్‌మేట్స్‌మ్ మాత్రం కాలేకపోయాం. ఆనక నా యోగ్యతా యోగ్యతలను జాగ్రత్తగా క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన పిమ్మట తన మేనల్లుణ్ని నాతో స్నేహం మాత్రం చేయటానికి అంగీకరించేరు మేజిస్ట్రేట్‌గారు. వారి యిల్లు, నే నుంటూన్న రూమ్ తాలూకు యిల్లు ఒకే వీధిలో ఉన్నాయి. అందుచేత మేనమామగారింటి కెప్పుడొచ్చినా నా రూమ్‌కొచ్చి తనా రోజు శారదతో ఎలా గడిపిందీ. తా మిద్దరూ కలసి భవిష్యత్‌ను ఎలా బంగారు కలలా రూపొందించుకో వలసిందీ ఆలోచించిన విధానాలూ నాతో చెప్తూ నా సలహాలను తీసుకొంటూ నాకు టైమ్‌పాస్ యిస్తూండేవాడు.

తన చుట్టూ ఒక బ్రహ్మాండమైన వల ఉన్నదని ఇతరు లెవ్వరికి తెలియకుండా, అత్యంత దుర్భేద్యమైన దుర్గం లాంటి ఒక క్రమశిక్షణలో పెరుగు

తూన్న శాస్త్రి ఇతర ఆడపిల్లలవంక కన్నెత్తి చూచే అర్హత, పన్నెత్తి మాట్లాడే అర్హత (కనీసం పెదవివిప్పి విమర్శించే అవకాశం) ఏనాడో, అంటే ఎప్పుడో పదిహేను సంవత్సరాలక్రితం సీతారామయ్యగారింట్లో శారద అనబడే ఒక ఆడకూతురు పుట్టిననాడే, కోల్పోయాడనే నగ్న సత్యం వాడికీ తెల్సు నాకూ తెల్సును. అటువంటివాడు ఆ రోజున, పైగా ఆ రోజు ఏదో వర్కింగ్‌డే కూడాను, లాస్టు అవర్ లేదని ముందేవచ్చి రూమ్‌లో కూర్చొని చదువుకొంటుంటే హడావుడిగా యమార్జంటుగా పరుగెట్టుకుని వచ్చేసి 'అత్యంత ముఖ్య విషయం విడుదల చేయాలి' అంటూ నాకా వార్త చెప్పేటప్పటికి నిండా ఆశ్చర్యపోయాను. వాడి బదులుగా నేను భయపడిపోయి రెండు గ్లాసుల మంచినీళ్ళు త్రాగేశాను గడగడా.

"ఒరే, శాస్త్రీ నువ్వు ఆ అమ్మాయి వైపు చూచినట్లు తెల్సిందంటే శారద ని ముఖంమీద ఉమ్మేస్తుంది. ఆమె మాట ఎలాగున్నా మీ మామకు తెల్సిందంటే ముందర నన్నూ ఆ వెనక నిన్నూ పచ్చడి చేస్తారు" అన్నాను మందలింపు ధోరణిలో, బుంగమూతి పెట్టాడు వాడు. ఆ పోజులో వాణ్ని చూస్తే జాలే వేసింది.

"ఒరే శర్మా, ఒక్కటడుగుతాను చెప్తావా?"

"యస్!"

"ఈ దేశంలో, అత్యంత పవిత్ర మని శ్లాఘించబడే ఈ పుణ్యభూమిలో ఎంతమంది పెళ్ళయిన మగాళ్ళు వేరొక స్త్రీతో స్నేహం చేయాలని తాపత్రయ పడటం లేదో చెప్పు చిట్టీ!"

అబ్బ, చాలా గట్టి సమస్యే తెచ్చి పెట్టాడు. విషయం మారుస్తే కాని లాభంలేదు, అందుకని "సర్లె పెళ్ళయిన వాళ్ళ సంగతి వదిలిపెట్టి నీ సంగతీ మీ మావ సంగతీ మాట్లాడు" అన్నాను.

"యూ, రాస్కెల్, నే నడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పరా అంటూంటే!"

"నీ కా అనుమానం ఎందు కొచ్చింది?"

"పోనీ స్నేహంకోసం తాపత్రయం అలా వుంచు. అందమైన ఒక అమ్మాయి. పోనీ అందంగా కూడా లేదనుకుందాం, అలా వెళ్తుంటే; ఏదో సర్కస్ కంపెనీలోకి ఒక వింత జంతువు వెళ్ళినప్పుడు ఎగబడిచూస్తూ, వీలైతే రాళ్ళు విసరే చిన్నపిల్లల్లాగ, ఎంతమంది మగరాయుళ్ళు ఇర్రెస్పెక్టివ్ ఆఫ్ మారీడ్ అన్డ్ అన్మారీడ్, ఆమె వైపు వెర్రిగా చూస్తూ, వీలైతే విమర్శలు విసుర్తూ, పళ్ళికిలించటం లేదు!?"

"ఏం, నీ కీ రోజు ఇలాంటి పిచ్చి పట్టింది?"

"నే నడిగిందానికి సమాధానం

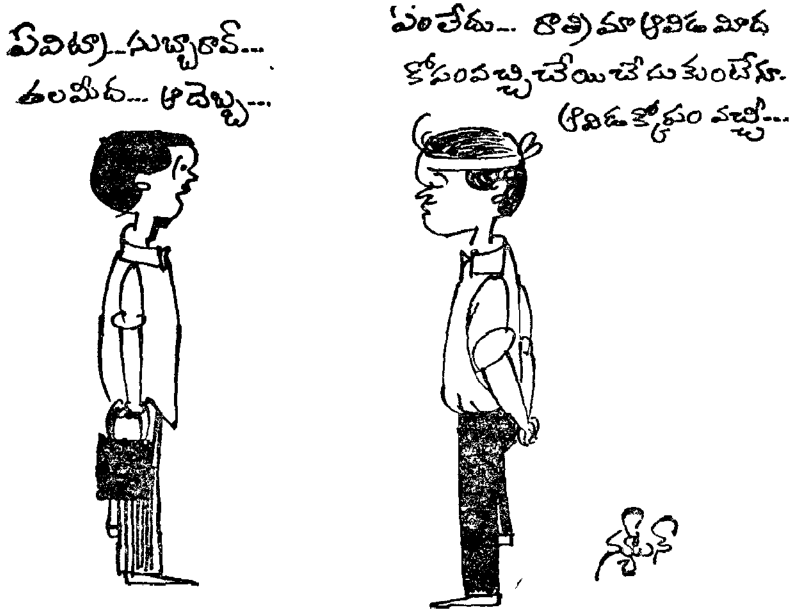

చెప్పరా ఫూల్!"

"అన్‌ఫార్చునేట్లీ మన కింకా పూర్తిగా నాగరికత అలవడలేదు. స్త్రీ కూడా మనలాగే, మనలోనే ఒక మనిషనీ. ఆమెకూ మనకూ వ్యక్తిత్వంలోగానీ, మరే విధంగాగానీ తేడా లేదనీ, ఆమేమీ వింత జంతువుకాదనీ ఆమె ఒంటరిగా రోడ్డుమీద వెళ్తుంటే కుతూహలమైన కళ్ళతో, దురాలోచన చేసే మనస్సుతో అలా ఆమెవైపు చూడక్కర్లేదనీ, 'రియలైజ్' చేసే స్థాయికి మన 'కల్చర్' ఇంకా ఎదగ లేదు బ్రదర్!" నిట్టూర్చాను.

"వెధవ కవిత్వం చెప్పకు."

"ఇది పచ్చి నిజం!"

"నువ్వు చెప్పినది బొమ్మ మాత్రమే. దీనికి బొరుసు కూడా వుంది!"

"ఏమో, నాకేం అర్థం కావటం లేదు."

"ఐతే చెప్పమంటావా?"

"చంపేస్తాను. వెధవ సస్పెన్సూ నువ్వూను. త్వరగా చెప్పు!"

"శ్రీదేవి అందమైనది. ఆమె సౌందర్యలహరి."

"ఐతే?"

"భగవంతుని సృష్టిలో అత్యంత అపురూపమైనది స్త్రీ. తన లీజర్

సైమ్ నంతటినీ ఒకచోట 'కాన్సన్ ట్రేట్'చేసి ఒక మహాద్భుతమైన సృష్టిచేసి దానికి స్త్రీ అని పేరుపెట్టి భూలోకంలో విడచి పెట్టాడా విధాత. ఆ అందాన్ని అనుభవించడానికి సృష్టించాడు మగవాణ్ణి!"

"పిచ్చి కుదిరింది, తలకు రోకలి చుట్టమన్నాడట వెనకటికి నీ లాంటి రోగ్ ఒకడు!"

"అనరా అను! నేను నీకు అలానే కన్పిస్తానిప్పుడు. కాని ఆనక ఆ శ్రీదేవిని చూచావంటే మాత్రం ఆమె వెనకాల బాడీగార్డులాగ ఆమె ఇంటివరకూ వెళ్ళి వెర్రిమొహం వేలాడేస్తావ్. బ్రదర్ నీలాంటి వాళ్ళందరూ వట్టి ఫూల్స్‌రా. అందుకనే మీలోకంలో మీరు బ్రతుకుతున్నారు. ఆశయం. ఆశయం అంటూ దుర్భేద్యమైన కోటను నిర్మించుకొని అందులో జీవచ్ఛవాల్లాగా బ్రతుకులు వెళ్ళదీస్తున్నారు. బయటి ప్రపంచం ఏమిటో తెలియదు మీకు. ఒరేయ్, ఒక్కసారి, ఒక్కసారి కళ్ళు తెరచి బయటకు చూడరా. ఎంతో సౌందర్యముందిరా ఇక్కడ. ఇవతలకు రారా, ఎన్నో సుందర సీమలను చూపిస్తాను. చవి చూచి స్వంతం చేసుకుని అనుభవించరా!....ప్చ్....నాకా యోగ్యత లేదురా. నాకా అవకాశం లేదురా, అయామ్ అన్‌ఫార్చునేట్‌రా. కాని, రేయ్, యీ కల్చర్డ్ ఇడియట్. పోయింది కదాని, మరో అమ్మాయి అందాన్ని ప్రశంసించే అర్హత లేదనుకొనే నీ లాంటి వాళ్ళ 'సోకాల్డ్ కల్చర్'ని గురించి ఏ విధంగా అర్థం చేసుకోవాలో ఊహించలేకుండా ఉన్నానురా శర్మా! నువ్వూహించే దుశ్చింతలేమీ లేవురా నాలో....!"

అనుమానంగా చూచాను వాడివైపు. వాడి గురించి, వాడి సచ్ఛీలత గురించీ నాకు క్షుణ్ణంగా తెలుసు. ఐనా ఏమిటో ఒక్కొక్క పాడు క్షణంలో ఈ దౌర్బల్యం.

"...ప్లీజ్, నన్నర్థం చేసుకోరా. వసంతకాలంలో లేత మామిడి చివుళ్ళను మేసి వసంతరాగం పలికే గండుకోయిల కంఠం విన్నా. శిశిరంలో నగ్నమైన తమ శరీరాలను వసంతాగమనంతో లేచివుళ్ళనే రంగురంగుల పత్రాల వస్త్రాలతో అలంకరించుకొనే తరులతలనికన్నా. శరచ్చంద్రుని చల్లదనంలోని హాయిని అనుభవించినా. కాశ్మీర్ లోయలనూ, కేరళ కొబ్బరి తోటలను, రామేశ్వరం ఇసుక దిబ్బ

లను. అందమైన ఆడదాన్ని చూచినా ఎంతటి పాషాణ హృదయుడికైనా హృదయం పులకరించక మానదు. పైగా శ్రీదేవి అందానికి ఎంతటివాడైనా దాసానుదాసుడు కావలసినదే. అందునా నేను సామాన్య మానవుడినిరా బ్రదర్!"

"రేయ్, రేయ్—నీకు శారద అనే ఒకమ్మాయి కాబోయే "

" భార్యరా! భార్య! ఆసంగతి నాకూ తెల్సును. అందుకే ఈ ఏడుపంతాను. నాకెలాగూ శ్రీదేవిని వివాహం చేసుకునే అవకాశంలేదు, యోగ్యతాలేదు. కనీసం నా మిత్రుడవైన నువ్వైనా ఆమెను వివాహం చేసుకుంటే చూచి ఆనందించాలని ఇందాకట్నుంచీ ఊ ఇదైపోతున్నాను. అసలా బంగారబొమ్మకి నవమన్మధాకారుడవైన నువ్వే సరియైన ఈడూజోడీవి. ఏరా నా మాట లేమైనా వింటున్నావా?"

"ఒరే నా ఆశయం వేరే ఉందని నీకు తెల్సునుకదా."

"అర్థంలేని ఆశయంతో జీవితంలో ఒక మధుభాండాన్ని కాలదన్నుతున్నావ్. నేనే నీ పొజిషన్‌లో ఉంటేనా "

"అదేరా శాస్త్రి సృష్టి విచిత్రం. అవకాశంఉన్నవాడికి ఆదర్శాలుండవు. సరే. ఫూల్‌లాగ కబుర్లు చెప్పక పోయి చదువుకో. మన చదువులయిపోయిన తర్వాత మనం జీవితంలో స్థిరపడిన తర్వాత శ్రీదేవిని గురించి, నీ దేవిని గురించి తీరిగ్గా ఆలోచిద్దాంలే. అంతవరకూ మనం మనమే. ప్రస్తుతానికి మనం భారత భావి నిర్మాతలం. మన ఆశయం బాధ్యత విస్మరించక పోవటం. సో. బి ఎ గుడ్ సిటిజన్ "

"అప్పటికి శ్రీదేవి వేరొకరి దేవి కావచ్చు!"

"పో నీ లే ఇప్పుడొచ్చిన నష్టమేముంది కనుక. పైగా నేనింకా ఆ అమ్మాయి ఎలాగుంటుందో చూడనైనాలేదు. ఆమె గురించి ఇప్పట్నుంచీ మనస్సు పాడుచేసుకోవట మెందుకు?"

ఆనాడు అలాఅన్నానేగని, ఈనాడు శాస్త్రి వద్దనుంచి ఈ ఉత్తరం రాగానే నిజంగానే ఆమె గురించిన ఆలోచనలతో నాకు మనస్సంతా పాడైపోయింది. ఒకానొక మహాద్భుత సౌందర్యరాశి ఏ స్థానంలో పడకూడదో ఆ స్థానంలో పడుతోంది; సానపెట్టబడిన వజ్రం, కిరీటాన్నలంకరించి కిరీటానికీ, తనకూ సార్థకత తేవలసినదిపోయి, తిన్నగా బురదలోకి పోతోంది. మరి ఆమె పరిస్థితులు అలాంటివి. ఆమెకు కలుగబోయే కష్టాన్ని ఊహించుకొంటే గుండె ఝల్లుమంటోంది. అంతేకాదు. ఎవరో నన్ను అపహాస్యం చేస్తున్నట్లనిపించింది కూడాను .."మీరంతా ఎడ్యు

మీ కోసము...అపూర్వమైన సౌందర్యము,
రోజంతా తాజాదనము...
రెండు విధములుగా పనిచేసే సింథాల్ సబ్బుతో
సింథాల్‌లో ప్రపంచములో
కెల్ల ఎంతో బాగుగా పనిచేసే క్రిమినాశిని జి-11
(హెక్సాక్లోరోఫీన్) ఉంది.
జి-11 గల సింథాల్ మాత్రమే
మిమ్మల్ని అందముగా
తాజాగా ఉంచగలదు

సింథాల్ నిజంగా దుర్గంధ నివారిణి సబ్బు

Interpub/GS/20A TL

కేచెడ్ ఫూల్స్‌రా. జీవితం సెటిల్ కావాలి అంటూ బ్రతుకుల్ని అమ్ముకున్న దర్టీ క్రీచర్స్ మీరు. ఏదైనా ఒక మంచి పని చేయటానికి ముందుకు వచ్చే ధైర్యం, స్వతంత్రంగా ఆలోచించే మనసూ లేవర్రా మీకు యువకులూ! మీ కెంతసేపూ లైఫ్ కావాలి, థ్రిల్ కావాలి, డబ్బు కావాలి. హోదా కావాలి. కార్లూ, మేడలూ కావాలి. సొసైటీ లైఫ్ కావాలి! అంతే! జీవితాన్ని జీవితంగా, మనిషిని మనిషిగా చూచే మనస్సు, అందాన్ని అందంగా బ్రతుకనిచ్చే హృదయం అక్కర్లేదురా మీకు !" చాలు. ఇంక చాలు.

ఛ! నన్ను తల్చుకుంటే నాకే అసహ్యం వేసింది. బియ్యేలో క్లాసొచ్చింది. పెద్ద ఆశయం పెట్టుకున్నాను. కొంతవరకు విజయం సాధించాను. యమ్మేలో చేరాలి. వెనకాల బోలెడు ఆస్థి. ఒక్కణ్ణే కొడుకుని కావటం మూలాన కా అంటే కా, కి అంటే కీ'గా అన్నీ అమర్చే తల్లి దండ్రులు. లక్ష్మీకటాక్షం, సరస్వతీ కటాక్షం కూడా ప్రసన్న మయాయి అంటూ ఆవేశంతో ఆనందంతో హృదయాన్ని మనస్సునీ రంజింపచేసే పరిసరాలూ, ప్రజలూ! వహ్వా! యమ్మేలో జేరాను. జీవితాన్ని హాయిగా అందంగా అనుభవించాను. యమ్మేలో క్లాసొచ్చింది. ఐనా సరిపోలేదు, నా ఆకలి తీరలేదు. నా దృక్పథం హోదావైపు మళ్ళింది. కీర్తి కాంక్షవైపు తిరిగింది. సొసైటీ లైఫ్‌పైన ఆశ చిగురించింది

కాంపెటిషన్ పరీక్షలకు వెళ్ళాను సెలక్షనొచ్చింది. ఈనాడు ముస్సోరీలో అయ్యేయస్ ట్రయినింగవుతున్నాను. లక్ష్మీకటాక్షమేగాని సరస్వతీ కటాక్షం లేదని ఒకానొకప్పుడు పరిహసించేవారు హైస్కూలు రోజుల్లో నా సహచరులూ ఉపాధ్యాయులూను. అనాడే మనస్సులో చిన్నం బీజం బయల్దేరింది. కాని అప్పట్లో దానికొక రూపంలేదు. బియ్యేలో చేరిన తర్వాత సంవత్సరాని కొక రూపం యేర్పడింది దానికి. దాని ఫలితమే ఎమ్మే ఫస్టు క్లాస్! యూనివర్సిటీ ఫస్టు! నా ఆశయం తీరింది! ఆ తర్వాత అయ్యేయస్! ఒరేయ్ చిన్నప్పుడు నన్ను పరిహసించిన కుర్రకుంకలూ రండిరా. నన్ను చూడండిరా. బాగా ఎత్తుకు ఎదిగిపోయాన్రా. మీరెవరూ నన్నీనాడు అందుకోలేరు. ఈ బంగారు భవిష్యతును కష్టపడి నిర్మించుకున్నానర్రా నా చేతులతో!

కాని కాని. . ఇంత గర్వంతోనూ, ఇంత సెల్ఫ్‌కాన్ఫిడెన్స్‌తోనూ ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగిపోయానను కుంటూన్న నన్ను క్రుంగదీసింది శాస్త్రి ఉత్తరం. అది నన్ను పరిహసిస్తోంది.

"బ్రదర్, అనాడే నా సలహాను పాటించి నువ్వా అందాల రాశిని వివా

హం చేసుకునుంటే ఆమె కీనాడీ దుర వస్థ పట్టేదా, ఆలోచించు ? ఆమెను పువ్వుల్లో పెట్టి పూజించే వాడివికదా ! ఆ అద్భుత సౌందర్య తేజోమూర్తి ఒక స్కూలు టీచర్ బ్రతుకు బాటలో పడి నలిగిపోతుందనే ఊహే చాలా హింసాత్మకంగా లేదూ ? నువ్వేమో లైఫ్‌లో సెటిల్‌మెంట్ కోసం పూర్తిగా అమ్ముడు పోయావప్పట్లో. ఈనాడు లైఫ్‌లో ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగావ్. కంగ్రాట్స్ ! కాని ఎవరి కోసం ఎదిగావ్ ? జీవితంలో ఈ రోజుకాకపోతే రేపైనా సెటిల్ కావటం అనేది ఖాయం. దానికోసం ఊ తెగ కంగారు పడిపోయి ఇప్పుడెంత నష్టపోయావో ఆలోచించుకో !" అంటూ ఏదేదో వ్రాశాడు.

నేను నష్టపోయాను-అనే ఆలోచన కన్నా మరో ఆలోచనే నన్ను ఎక్కువగా బాధిస్తోంది, శాస్త్రి వ్రాసినది నిజమేనేమో ననిపిస్తుంది అప్పుడప్పుడు. కాని ఒక్కొక్కప్పుడు మాత్రం సిల్లీ అనిపిస్తుంది మరి. ప్రేమన్నా, సౌందర్యమన్నా, అన్వేషణన్నా నాకేం మహా ఘట్టి అభిప్రాయాలేమీ లేవు. అలాగని తేలికభావమూ లేదు. అసలవన్నీ అర్థం, సార్థకం లేని పదాలు. అవన్నీ రచయితలకు పనికివచ్చే మంచి కథావస్తువులు మాత్రమే. నా ధ్యేయం వేరు. నా ఆశయం ఎంతసేపు ఇండస్ట్రీ. ప్రతీ వ్యక్తి తనకు తాను "పుష్" ఇచ్చుకుంటూ తోటివారికి "పుష్" ఇస్తూ డైనమిక్‌గా ముందుకు పోవాలి. ఇది నిరంతర ప్రయాణం. దానికి గమ్యం గాని "స్టాప్" గాని లేవు. సాధ్యమైనంతవరకూ కష్టపడాలి. శరీరానికి "ఐడిల్‌నెస్" ని అలవాటు చేయకూడదు. దేహాన్ని ఉద్ధరించటానికి

● కొట్టలఒట్టు యజమాని:— కొత్తగా వచ్చిన గుడ్డ. చూడండీ. ఎంత బాగుందో ?

కష్టమర్:— ఇది రెండు మూడు వుతుకులకే కుంగిపోతుంది. మాకు అక్కరలేదు.

యజమాని:— మీరు పొరబడ్డారు. గుడ్డ కంచటం అంటూ ఉండదు. కానీ చిరిగిపోతుంది - రెండు వుతుకుల్లో.

ప్రతి ఒక్కరూ శాయశక్తులా పాటు పడాలి. అందుకని ప్రతి ఒక్కరూ రాజకీయ నాయకుడే కానవసరంలేదు. ఎవరే వృత్తిలో వున్నా అలసత్వానికి చోటీయకుండా, చిత్తశుద్ధితో కష్టపడి పని చేయాలి. అప్పుడే మన పెద్దలు అత్యంత శ్రమల కోర్చి సంపాదించి మన చేతులలో ఉంచిన ఈ స్వాతంత్ర్యానికీ, ఈ దేశానికీ, ఒక లక్ష్యం. ఒక స్థిరత్వం ఏర్పడుతాయి. అదే నా ఊహ ఎప్పుడూ; అయామె ప్రాక్టికల్ మాన్! ఐడోన్ట్ హావెనీ టైమ్ టు థింకెబౌట్ సమ్ సిల్లీ థింగ్స్ లైక్ లవ్వెండెఫెక్షన్! ఇన్ ఫాక్ట్ ఐ డోంట్లైకిట్!

'కాని జీవితంలో మరో విషయం మరచిపోకు' అంటూ నా మనస్సుని గతంలోకి లాక్కు వెళ్ళింది శాస్త్రి ఆలోచన. ఆ రోజున శాస్త్రి నాతో అలా మాట్లాడుతూంటే వీధిలో స్త్రీ కంఠాల కిలా కిలా రావాలు విన్పించాయి.

అదుగో, రారా. బయటకు రారా శర్మా" అంటూ నన్ను రూమ్‌లో నుంచి అరుగుమీదకు లాక్కుపోయాడు శాస్త్రి.

అప్పుడే స్కూలు విడిచిపెట్టినట్లున్నారు. కొందరమ్మాయిలు, నలుగురైదుగురుండ వచ్చును; ఇంటికి తిరిగి వెళ్తూ హుషారుగా ఏవేవో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ నవ్వుకుంటున్నారు. మమ్మల్ని చూచి నవ్వులాపేసి మావైపు అదోలా చూసి, వేగంగా పాస్ అయిపోయారు.

ఆ చెలికత్తెలలో ఒక రాజకుమార్తెను చూచి నోరు తెరచుకొని అలా నిల్చుండి పోయాను. ఆశ్చర్యంతో. ఆ అమృత సౌందర్యానికి మూర్ఛపోయాను. కేరళ కొబ్బరి తోటలు, కాశ్మీరు లోయలు, నెలమేళ్లు సూర్యకాంతిలోపడి, తెల్లని మంచు కిరీటాలను ధరించి ధగధగా మెరిసిపోయే ఉన్నత హిమాలయ పర్వత పంక్తులూ నా కళ్ళముందు కూడా కనిపించటం మొదలెట్టాయి. శాస్త్రి చెప్పినది నిజం! అప్పుడే అనుకున్నాను ఆమె ఈ లోకంలో, పాపపంకిలమైన ఈ భూలోకంలో పుట్ట కూడదని. అమాటే అన్నాను శాస్త్రితో!

"య్యెస్. యూ ఆర్ పర్‌ఫెక్ట్లీ కర్రెక్టు! ముఖ్యంగా ఆమె రామమూర్తి మాష్టారింట్లో మాత్రం పుట్టకుండా ఉండాల్సింది. భగవంతుడు అంత మంచి పనీ చేసి ఆఖరున ఆ కాస్త వెధవ పనీ చేశాడు. చంటి పిల్లలు అందమైన పిచ్చిగూళ్లు కట్టి ఆఖరున కాళ్ళతో త్రొక్కివేసినట్లు! ఆమె శాపవశాన్న ఈ లోకంలో పుట్టిన గంధర్వకాంత. ఆరాజకుమార్తె

నేను చెప్తున్న శ్రీదేవి, నేను చెప్పినట్టు ఏంటే కాబోయే నీ దేవి!"

మళ్ళీ ఇంకో గ్లాసు మంచినీళ్ళ కోసం లోపలికి పరుగెత్తాను.

ఆ తర్వాత తర్వాత శ్రీదేవిగురించి "అన్‌వాంటెడ్" గానే చాలా సంగతులు తెలుసుకున్నాను శాస్త్రిద్వారా.

శాస్త్రి మేనమామ అంటే మున్సిఫ్ మేజిస్ట్రేట్‌గారైన సీతారామయ్యగారు నేనుంటున్న వీధికి ఆ చివర సున్న ఒక పెద్ద భవంతిలో ఉంటున్నాడు. ఆ ప్రక్కనే వున్న ఒక పెంకుటింట్లో ఖాళీగా ఉన్న రెండో వాటాలో అద్దెకు దిగారు రామ్మూర్తి మాష్టారు. నేను బి. ఏ. ఫైనలియర్ చదివే రోజుల్లో ఆయనకి ఆవూరు బదిలీ అయింది. ఆయన మునసబు కోర్టులో గుమాస్తాగా పనిచేస్తున్నారు. ఇదివర కెప్పుడో ఆయన ఒక ఎయిడెడ్ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడిగా పనిచేశారట. అప్పట్నుంచీ ఆయన కా పేరు స్థిరపడిపోయింది. ఆ యనా వూరు బదిలీ అయేటప్పటికి శ్రీదేవి ఆరవ ఫారం చదువుతూండేది. వెంటనే టీసీ తీసుకు వచ్చి ఆ వూర్లో చేరింది. ఆ విధంగా శారద అంటే మన శాస్త్రి కాబోయే భార్య, శ్రీదేవి మిత్రురాండ్రయారు. పైగా ప్రక్క ప్రక్క యిళ్లు కావటం వలన ఆమె గురించి శారదద్వారా శాస్త్రికి తద్వారా నాకూ చాలా విషయాలు తెలుస్తుండేవి. అతను ప్రతి ఆదివారం మేనమామను చూడటం నెపం పెట్టుకుని వచ్చి శారదను కవ్వించిపోతూ, తిరుగు టపాలో నన్నుకూడా చూచుకుంటూండేవాడు. అప్పుడు మేము ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడుకొనేవాళ్ళం. వాడంటూండేవాడు.

"ఒరేయ్ శర్మా, శ్రీదేవిని ఎవరు వివాహం చేసుకుంటారోగాని, నిజంగా వాడు అదృష్టవంతుడనుకో. ప్రపంచ సుందరినే తలదన్నే అంత అందంగా ఉన్నదామె. అవునా? ఒప్పుకొంటావా? యస్. కాని ఆమెలో కంచుకాగడా పెట్టి వెతికినా కించిత్తు గర్వంకూడా లేదు. ఆమె చదువుల

రచయితలకు మనవి

"జ్యోతి" కి రచనలు పంపేవారు అవి నిరాకరింపబడిన పక్షంలో వాటిని త్రిప్పి పంపగోరితె రచనతోపాటు తగినన్ని స్టాంపులను జతచేసి పంపించాలని మనవి. రచనతోపాటు కాక తరువాతి స్టాంపులు పంపవద్దని, అట్టివారికి రచనలు త్రిప్పిపంపడం కష్టసాధ్యమని గుర్తించాలని మా విజ్ఞప్తి.

సరస్వతి. క్లాసులో అన్నింట్లోనూ ఫస్టుమార్కు. సంగీతలక్ష్మి. ఏమాష్టరు వద్దా ఆమె సంగీతం నేర్చుకోలేదు. కాని చాలా చక్కగా పాడుతుంది. ఇంటి పనులన్నీ తానే స్వయంగా చేస్తుంది. ఎవ్వర్ బిజీ. కాని ఎప్పుడూ అలసట పొందిన దానివలె కనుపించదు. ఎవ్వర్ హాపీ. మిసమిసలాడే మేలిమి శరీరం. నిండు యవ్వనంలో ఉన్నది. కాని....ప్....ఆమెకు ఇన్ని క్వాలిఫికేషను లున్నాగాని ఇవన్నీ దివిటీ ముందు దీపంవలె అయిపోయాయి."

"అదేం?"

"ఆమె జీవితంలో దీపం వెలిగించే వారెవరూ లేరు."

"అంటే?"

"రామమూర్తిగారు ఆమెకు పెద్ద కట్నం ఇచ్చి పెళ్ళి చేయలేరు. అసలు కట్నమే ఈయలేరేమో?"

"అదీ నిజమే."

"ఇదివరకే పెద్దాడపిల్ల లిద్దరకూ మంచి సంబధాలు చేసి అప్పులుచేసి తీర్చలేక స్వంత ఊళ్ళో ఉన్న రెండెకలాల భూమి అమ్మేసి కుదేలయిపోయారు. కొడుకుల చదువు నిమిత్తం తన జీవితాన్ని, జీతాన్ని ధారపోశారు. కాని వాళ్ళలో ఒకడు ఎలాగో అతి కష్టంమీద మెట్రిక్ అయాననిపించుకుని హైస్కూల్లో అటెండరుగా చేరాడు. రెండోవాడు ఇంటర్ చదివి దాని అంతు చూడలేక సెకండరీ గ్రేడ్ ట్రయినింగయి ఎక్కడో ఎలిమెంటరీ స్కూలు టీచరుగా చేరాడు. వాళ్ళ కుటుంబాన్నే వాళ్ళు అతికష్టంమీద అంతంత మాత్రంగా గడుపుకుంటున్నారు. ఇక వాళ్ళ శ్రీదేవి పెళ్ళికి ఎలా సాయం చేయగలరు? అలా ఆశించడంలో కూడా ధర్మంలేదు."

నేనేం సమాధానం చెప్పలేదు.

"ఏమిట్రా శర్మా ఆలోచిస్తు

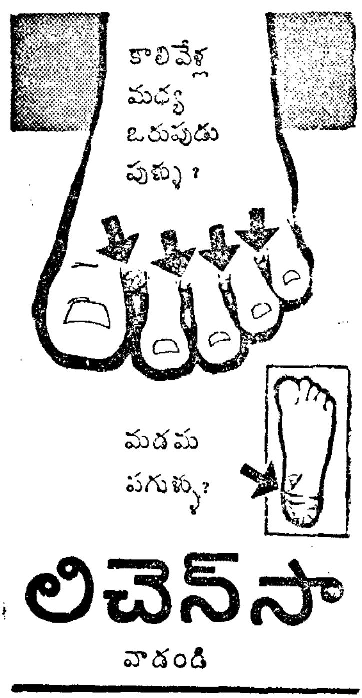

స్నాప్ ?"

"ప్చ్.... ఈ రోజుల్లో ఆడపిల్లలు ఎంత అందంగా ఉన్నా, ఎంత చదువుకున్నా కట్నాలు లేనిదే పెళ్ళి జరగటంలేదుకదా? ప్రతి వెధవా నా పెళ్లాం చదువుకున్నదై ఉండాలి, అందంగా ఉండాలి.... అంటాడే తప్ప కట్నం గురించి ఏమీ చెప్పడు కదా. హుఁ! దేశం ఎలా దిగజారిపోయింది. ఒక వ్యక్తి కట్నం 'డిమాండ్' చేస్తున్నప్పుడు తనకు పెండ్లికుమార్తెయొక్క చదువు గురించిగాని, అందం గురించిగాని, 'ఒబీడియన్స్' గురించిగాని మాటాడే హక్కులేదు. ఇది కనీస పౌర ధర్మం!"

"కరెక్టు!"

"ఈ శ్రీదేవికిప్పుడు మంచి సంబంధం చేయాలంటే కనీసం అయిదారు వేలైనా ఉండాలాయనవద్ద. లేదా తక్కువలో చెదామంటే తనను తాను పోషించుకోవటానిక్కూడా స్తోమతులేని చిన్న ఉద్యోగికిచ్చి పెళ్లి చేయాలి. అది మాత్రం ఖాయం. ఎందుకంటే ఈ రోజుల్లో బజార్లో సరుకుల ధరల్లాగా అప్రయోజకుల ధరలుకూడా పెరిగిపోయాయి కదా మరి. కాని ఈ తక్కువ ధరలో వచ్చిన వ్యక్తి శ్రీదేవిని సరిగా చూచుకోగలడా? అని అనుమానంగా ఉంది. ఆమె బ్రతుకేమౌతుందా, ఆమె వివాహ జీవితం ఎంత దయనీయంగా ఉంటుందా అని తల్చుకుంటూంటే జాలి వెయ్యటంలేదు?"

"అలా ఊఁ. అనవసరపు దయ ఒలకబోసే బదులు ఆమెను నువ్వే పెళ్ళి చేసుకో కూడదూ? మీ శాఖే కూడాను వాళ్ళది!"

"నేనా?"

"అవును నువ్వే. నీకు కట్నం బాధ లేదనుకుంటాను. బాగా ఆస్థిపరుడవుగదా?"

"ఒరేయ్ నీ పిచ్చిగాని పైమ్వస్తే ఆస్థులుండిపోతాయా? కళ్ళ ముందు సంస్థానాలు సంస్థానాలు దేశంలో కలిసిపోయి, జమీందార్లు నాటికి చిప్ప పుచ్చుకుని వీధులవెంట బయల్దేరారు. అటువంటిది నాకీ ఆస్థిమీద నమ్మకం లేదురా. నేనింకా పైకి చదవాలి. పైగా నా ఆశయమేమిటో నీకు తెలుసుగదా. అది సిద్ధిస్తుందిగూడా. ఆతర్వాత మాత్రమే నా పెళ్ళి విషయమై ఆలోచిస్తాను. అదీగాక మనకు శ్రీదేవి ఒకరై 'ఎగ్జాంపుల్' గా కనిపిస్తుంది గాని నేడు మన సంఘంలో ఆమెలాంటి వాళ్లు ఎందరో ఉన్నారు. వాళ్ళందరి మాటా ఏమిటి? ప్రతీ వాళ్ళనూ ఎలాగ పెళ్ళి చేసుకోవటం?"

"ఫూల్స్!! అలాంటివాళ్ళ నుద్ధరించటానికి నీలాగ అర్థం తెలుస్న వెధవాయిలు ముందుకు రావాలోయ్. ఒరేయ్ ఫూల్, నీ ఆశయమేమిటో

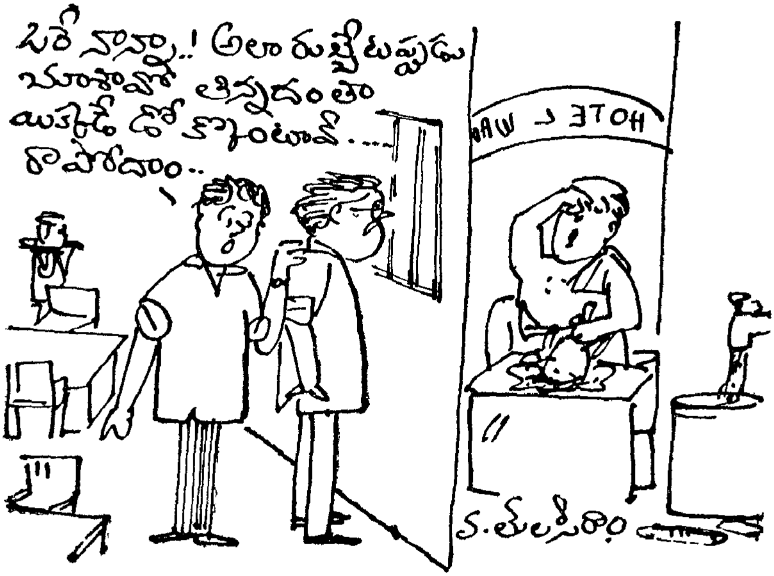

నాకు తెల్సులే. నువ్వు యమ్మే అవుతావు. అయ్యేయస్ అవుతావ్. ఇంకేం! బ్రహ్మాండమైన పెళ్ళికొడుకువు. ఇరవయ్యెకరాల భూమికీ, యాభై లఖరీదు చేసే మేడకీ ఏకైక వారసుడవు. బోలెడు కట్నం వస్తుందప్పుడైతే. ఇప్పుడైతే ఏముందిరా? నీ ఆశయం నాకు తెల్సురా!

"యాక్ షటప్!"

"నా మాట కడ్డంరాకు. ఒరేయ్ అసలు ఏ పనైనా చేస్తే డబ్బున్న ళ్ల చెయ్యాల్రా. మాలాంటి వాళ్ళని ఉద్ధరించండ్రా మీరు. కనీసం మా దారికి అడ్డం రాకండిరా. నీ కెందుకురా అయ్యేయస్. నువ్వు హాయిగా సంసారం చేసుకుంటుంటే, ఆ అయ్యే స్ యే అవకాశం మరో నాలాంటి మధ్య తరగతి కుటుంబీకుడికి రావచ్చు. ఆ విధంగా మాకు సేవ చేసినవాడి వవుతావు.

ఈనాడు దేశంలో వ్యవసాయ రంగం చాలా మందకొడిగా ఉంది. కారణ మేమంటావ్? అది ఇంకా దరిద్ర నారాయణుల చేతిలో ఉంది. డబ్బు విరజిమ్మి గద్దె కెక్కాల పెద్దలకే అలత్యం చేయబడిన దిగ్గజుల చేతిలో ఉందిరా వ్యవసాయ రంగం. అదే మరో పారిశ్రామిక రంగంగాని,

రాజకీయపు రంగంగాని తీసుకో. ఈనాడు మన దేశంలో పారిశ్రామిక రంగం ఎంతో పురోభివృద్ధి చెంది ఎందుకు సుస్థిరంగా ఉండగలిగింది? టాటాలు బిర్లాలు వంటి పెద్ద పెద్దవాళ్లు వాటిని పోషిస్తున్నారు. ఇక రాజకీయపు రంగం—మన దేశంతోబాటు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొన్ని ఇతర దేశాలు చూడు; వాటిల్లో చాలావరకూ ప్రజా ప్రభుత్వాలు పతనమైపోయి మిలటరీ ప్రభుత్వాలు పైకి వచ్చాయి. కాని మన దేశం మాటేమిటి? అప్పటి పెద్దలు కొందరు చనిపోయారుకానీ. అదే ప్రభుత్వం ఇంకా నడుస్తోంది. కారణం? నీకు తెలుసా? తెలియదు. నేను చెప్తా విను: మన ప్రభుత్వంలో ఉన్న వాళ్ళందరూ డబ్బున్న వాళ్ళురా బ్రదర్. అందుకే మన ప్రభుత్వం చాలా జాగ్రత్తగా, సుస్థిరంగా ఉన్నది. సో ఓ ధనవంతులైన వ్యక్తులారా, మీరు వ్యవసాయ రంగంలో కూడా ప్రముఖ పాత్రను వహించి, ఆ రంగంలో కూడా అభివృద్ధిని సుస్థిరత్వాన్నీ సాధించి తద్వారా దేశసేవ చేస్తూ, మా వంటి మధ్యతరగతి వాళ్ళకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పిస్తూ, డబ్బులేని కన్నెపిల్లలు కట్నం లేకుండా వివాహం చేసుకొనేందుకు ముందుకు రమ్మని ప్రార్థిస్తున్నాను!"

"ఏమో నాకేం అర్థం గావటం లేదు. ఇప్పట్నుంచీ మన కెందుకీ ఆలోచనలు? ఫస్ట్. మనం జీవితంలో గట్టి పునాదులు వేసుకోవాలి. ఆ తర్వాతే పెళ్ళి గురించి ఆలోచన!"

"సరె నీ ఖర్మ. చెవిటివాడి ముందు శంఖారావంలాగ నీముందు ఇలాంటి 'డిస్కషన్' తేవటం నాదే పొరబాటు వస్తా."

"యస్. గుడ్ నైట్!"

అప్పట్నుంచీ నాక్కూడా ఎక్కడో అంతరాంతరాళాల్లో శ్రీదేవిని గురించిన ఆలోచనలు బయల్దేరేవి. ఆమె అందాన్ని గురించి ఆలోచించేవాడిని. ఆమెను అదేపనిగా చూడాలనీ, ఆమెతో మాట్లాడాలనీ, ఆమెతో స్నేహం చేయాలనీ కాంక్ష రోజు రోజుకీ అధికం కాసాగింది. కాని వేరొక ప్రక్క నా విషయం నేను అనవసరంగా ఈ రొంపిలోనికి దిగి ఆమెను కూడా ఈ రొంపిలోకి దింపటం నాకిష్టంలేదు. వివాహ విషయంలో నా తల్లిదండ్రులకు ఎదురు చెప్పటం కూడా నాకే మాత్రం ఇష్టంలేదు వాళ్లు తీసుకొచ్చిన, వాళ్ళకు నచ్చిన అమ్మాయినే పెండ్లి చేసుకోవాలనే ఉద్దేశం నాది. ఇది 'నేరో మైండెడ్ నెస్' తో వ్యక్తిత్వంలేని మనిషి చేసే ఆలోచనే కావచ్చు. కానీ ఆనక అత్తాకోడళ్ళ మధ్య సామరస్యం ఉండాలంటే మా వాళ్ళు తమకు నచ్చిన అమ్మాయినే నా భార్యగా తీసుకొస్తే ఎవరికీ ఏ గొడవలూ ఉండవు. (శ్రీదేవి వాళ్ళకు

తప్పదు అని అనుకోను. కాని వాళ్ళ ఉద్దేశ్యాలు ఎలా ఉంటాయో మరి!) పైగా పుత్రుడిగా వాళ్ళకు సంతోష పెట్టటానికి నాకున్న ఒకే ఒక్క మార్గం. అనకాశం నా వివాహం విషయంలో వారికి పూర్తి అధికారా లివ్వటం. ఇందులో నా 'ఇండివిడ్యు వాలిటీ', వ్యక్తిత్వంవంటి అర్థరహిత మైన పదాలకు స్థానంలేదు. ఇది నే నేనాడో నిర్ణయించుకున్న సూత్రం. పైగా 'ఏజుకేషన్ ఫస్ట్'. సో నేను శ్రీదేవిని మాత్రమే వివాహం చేసు కోవటం అనే ప్రసక్తేలేదు.

కాగా పుష్ప లాంటి ఆ సుకుమారి ఏ ఎడారి జీవితంలోపడి వాడిపోతుందో అనే బెంగ. జాలీ ఒక ప్రక్క. ఆపాటి కట్నం లేకుండా పెళ్ళి చేసు కోక పోతారా అనే ధీమా ఒక ప్రక్క నన్ను మత్య పెట్టేవి. ఎనీహౌ, రోజు రోజుకీ ఆమె అన్నా, రామ్మూర్తి మాష్టారన్నా జాలీ, దేముడంటే కోపం, కసీ, అసహ్యం పెరిగిపోయేవి.

తర్వాత పరీక్షలు దగ్గర కావటంతో ఆమెను గురించి ఆలోచనలు తగ్గించు కుని చదు లపైకి మళ్ళించాను మన స్సుని. ఫలితాలొచ్చిన తర్వాత వాల్టేర్ వెళ్ళిపోయాను ఎమ్మే చద టానికి. అదయిన తర్వాత అయ్యేయస్‌లో సెలక్షనొచ్చి ముస్సోరీ వెళ్ళిపోయాను ట్రయినింగుకి. ఆ మూడు నాలుగు సంవత్సరాలలోనూ శ్రీదేవిని పూర్తిగా మరచిపోయాననే చెప్ప వచ్చును. ఎప్పుడైనా తెల్లగాగానీ, పచ్చగాగానీ ఉన్న అందమైన ఆడపిల్ల లెవరైనా కన్పిస్తే మాత్రం వెంటనే శ్రీదేవి గుర్తు కొస్తూండేది. ఆ వెనువెంటనే ఆమెపై జాలి కలుగుతూండేది.

ఆ తర్వాత శాస్త్రి వద్దనుంచి ఉత్త రం వచ్చింది నేను ట్రైనింగ్‌లో ఉండగా. నేననుకున్నంత ఘోరం జరిగిపోయింది. ఆమెకు ఏది జరుగ కూడదనుకున్నానో ఆ దే జరిగి పోయింది. ఆమె ఒక స్కూల్ టీచర్‌కు భార్య అయిపోయింది. క్షమించాలి. స్కూల్ మాష్టర్లకు అంద మైన భార్య లుండకూడదని నా ఉద్దే శ్యం ఏ మాత్రంకాదు కాని శ్రీదేవి వంటి అపురూప సౌందర్యరాశి అంటే నాకో ప్రత్యేకమైన అభిప్రాయం. అభి మానం ఉండటంవలన నాకా విధంగా అనిపించింది. రామ్మూర్తి మాష్టారు ఎన్నో సంబంధాలు తెచ్చారట. అంద రికూ అమ్మాయి నచ్చిందట. కానీ కట్నం లేకుండా ఆమెను వివాహం చేసుకునేందుకు, కనీసం తక్కువ కట్నమైనా సరే, ఎవరూ ముందుకు రాలేదట! 'మన వాళ్ళు ట్టి వెధ వాయిలోయ్' అన్నాడట గిరీశం. అలాగ ఈ దేశంలో ఉన్నవాళ్ళందరూ నా లాంటి వెధవలేమరి! ఆఖరుకు ఈ ఉపాధ్యాయుడు మాత్రం ముందంజ వేశాడట. కట్నం లేకుండా ఆమెను వివాహం చేసుకొనేందుకు. గుడ్!

కానీ, వాట్ ఏ వండ్రఫుల్ మాన్ యూ ఆర్, మైడియర్ టీచర్! అంత అందమైన పెళ్లాన్ని నువ్వేం చేసుకుంటావోయ్ మాష్టారూ! ఆమెను కార్లలో, కనీసం స్కూటర్ మీద షికారు తిప్పగలవా, పెద్ద పెద్ద భవంతులలో కాపురం చేయించగలవా, షిఫాన్, బెర్లిన్ చీరలు చుట్టబెట్టగలవా, ఏమీ చేయలేవే. మరేం చేద్దామని ఆమెను పెళ్ళి చేసుకున్నావ్? ఆమెను వంట యింటిలో అణగద్రొక్కి, బొగ్గుల కుంపటి మసితో ఆమె అందాన్ని పాడుచేద్దామనే పాడు సంకల్పంతో, దురుద్దేశంతో

"యూ, షటప్!" టీచరు గద్దించాడు.

"ఏం?"

"నువ్వొక రాస్కెల్‌వి!"

"అదేం?"

"కాకపోతే ఏమిటి? నువ్వు చెప్పిన అర్హతలూ, అవకాశాలూ ఉన్న వాళ్ళెవ్వళ్లూ ముందుకు రాలేము. ఎందుకో తెలుసా? తెలుసాంర? ఆమె ఎంత చదువుకున్నా, ఎంత అందంగా ఉన్నా, ఆ అందం వెనుక, ఆ అందంకంటె అందంగా ఉండే అర్థం అంటే డబ్బును ఆమె తీసుకురాలేకపోతోంది. అవునా? ఈ సంగతి ఎవరూ చెప్పరు. పైకనటానికి నామోషి. వెధవ ప్లీలు ఏవో చెప్పటం అలవాటు మీకు. డబ్బులో పుట్టి డబ్బులో పెరిగే మీలాంటి దౌర్భాగ్యులకు అందం సంగతి మాట్లాడటానికి అర్హత లేదు. మావంటివాళ్ళ గురించి జాలి పడటానికి హక్కులేదు. కాగా అందుకు సిగ్గుపడాలి కూడా!" అంటూ అదృశ్య మయారు మాష్టారు.

నా ఆలోచనలు ఆపు చేశాను. అవును, నాకా అర్హతా హక్కులు లేవు. నన్ను నాలాంటి సహోదరుల్ని చూచుకుని సిగ్గుపడాలి అంతే! సరె, నాకెందుకొచ్చిన గొడవిదంతా. జాలి పడటం అంటూ మొదలు పెడ్తే దానికి ఒక హద్దంటూ వుండదు. అసలు రామ్మూర్తి మాష్టారు అంతమందికీ మంచి భవిష్యత్‌ని ఇవ్వలేని స్థితిలో తానున్న విషయం తెలిసి ఉండీ నాడా ఆనాడు అంతమందిని కనటం ఆయన పొరపాటు. శ్రీదేవిని నా భార్యగా చేసుకుని, ఆమెను అన్ని విధాల సుఖపెట్ట గలిగే స్తోమతూ అవకాశం ఉన్నా కూడా అదేమీ చేయకుండా, కేవలం ఒట్టి జాలి మాత్రమే పుష్కలంగా ప్రదర్శించటం నా పొరపాటు.

ఆ తర్వాత మరో రెండేళ్ళకు నేను అసిస్టెంట్ కలక్టరుగా కాకినాడలో పని చేస్తున్నప్పుడు ఒకసారి ఆఫీసు పని మీద రాజమండ్రి వెళ్లాను. అక్కడకు కోర్టుపనిమీద వచ్చి శాస్త్రి కలిశాడు. చాలా కాలానికి కలుసుకున్న ఆనందంలో అప్సరాలోకి దారితీశాం, చిన్ననాటి

ముచ్చట్లు, తన వైవాహిక జీవితానుభవాలూ చెప్తూ శ్రీదేవి గురించికూడా చెప్పాడు.

"శ్రీదేవి భర్త ఇప్పుడు ఈవూర్లోనే స్టేట్‌బ్యాంకులో ప్రొబేషనరీ ఆఫీసరుగా పని చేస్తున్నాడట!" నాగుండెల్లో పెద్దరాయి పడింది.

"మరి స్కూల్ టీచరని వ్రాశావప్పుడు?"

"అవును. అప్పట్లో అతను స్కూల్ టీచరే మరి!"

"ప్రొబేషనరీ ఆఫీసరెలా కాగలిగాడు?"

"బై ది బై అయామ్ వెరీసారీ. స్కూల్ టీచరంటే ఏ సెకండరీగ్రేడో అనుకున్నావా? నేనప్పట్లో వివరాలు వ్రాయటానికి అవకాశం లేకపోయింది. అతను ఎమ్మే బియ్యీడీ హయ్యర్ సెకండరీ స్కూల్లో పని చేస్తుండేవాడు. తర్వాత స్టేట్‌బ్యాంకులో సెలక్షనొచ్చింది. అతను చాలా మంచివాడట. శ్రీదేవిని పువ్వుల్లో పెట్టి పూజిస్తున్నాడట. అతనుకూడా చాలా ఫెయిర్‌గా ఉంటాడులే. మొన్న పుష్కరాలకు వచ్చినప్పుడు నేనూ శారద వాళ్ళిద్దర్నీ కలిశాం. రియిలీ శ్రీదేవి ఈజ్ వెరీ లకీ అన్ హాపీ నౌ!"

"పోన్లె. థాంక్ గాడ్. నేనూరికే ఆమె గురించి ఇన్నాళ్లూ అనవసరంగా జాలిపడి పోతున్నాను. వెధవ్వు ఎప్పుడూ ఇలాగే ఉంటావు. మరి ప్రాక్టీసెలా చేస్తున్నావ్? ఏదైనా ఒక విషయం వ్రాసేటప్పుడు వివరాలు వ్రాయకపోతె ఎలాగరా?"

"నువ్వు మాట్లాడుతున్న దేమిటో నాకేమీ అర్థం కావటంలేదు. అసలు ఇప్పుడేమైందనీ?"

"ఊఁ ఏమీ లేదులే!"

తర్వాత కాకినాడ తిరిగి వస్తుంటే అనిపించింది. దేముడు చాలా మంచివాడని—మంచివాళ్ళ కెప్పుడూ మంచే చేస్తాడనీను. శ్రీదేవి హాయిగా ఉంటే అంతేచాలు. ఆమె అదృష్టవంతురాలు. కాదు కాదు అమెను పొందటం అనే అదృష్టమేగాక ఆమెను పువ్వులో పెట్టి పూజించటానికి అవకాశం దొరికిన అమె భర్తది ఆ అదృష్టం ప్చ్! నేను అప్పట్లో ఆ చిన్న వెంచర్ చేయగలిగి ఉంటే ఆమె నా స్వంతమయి ఉండేది గదా. దుర్మార్గుడు ఆ ఛాన్సు తను కొట్టేశాడు!

ఈ విధమైన ఆలోచనలతో అంతవరకూ శ్రీదేవిపైనున్న జాలి క్రమక్రమంగా ఆమెపైన, ఆమె భర్తపైన అసూయగా మారిపోవటం మొదలు పెట్టింది. ఆ అసూయతో అతనంటే ఒక విధమైన క్రోధం కసీ ఏర్పడ్డాయి నాలో, కానీ, ఏ నో, నేనేమీ చేయలేను. కాగా నా అసహాయతకు నాలో నేనే జాలి పడుతుంటాను. కాని ఈ జాలీ అసూయలు అర్థం లేనివని గ్రహించటానికి మాత్రం చాలా కాలం పట్టింది నాకు.

□□□